

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής διοργανώνει διαδικτυακή επιμορφωτική εκδήλωση, με θέμα: «**Επαγγελματική εξουθένωση και παράγοντες ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών**», η οποία θα πραγματοποιηθεί την

Πέμπτη 1η Δεκεμβρίου 2022 και ώρες 18:00-21:00.

Απευθύνεται σε στελέχη εκπαίδευσης, μόνιμους και αναπληρωτές εκπαιδευτικούς γενικής και ειδικής εκπαίδευσης. Η επιμορφωτική διαδικτυακή μας εκδήλωση εστιάζει στην επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών, μια κατάσταση σωματικής, συναισθηματικής και ψυχικής καταπόνησης, που προκαλείται από μακροχρόνια συμμετοχή τους σε καταστάσεις απαιτητικές ή στρεσογόνες. Ο βαθμός εξουθένωσης συνδέεται μεταξύ άλλων με την πανδημία και τις επιπτώσεις της στη συναισθηματική ζωή των εκπαιδευτικών. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω εκδήλωση αποσκοπεί στην ανάδειξη βασικών πτυχών της επαγγελματικής εξουθένωσης των εκπαιδευτικών, όπως η συναισθηματική εξάντληση, η αποπροσωποποίηση και η μειωμένη επίτευξη προσωπικών αποτελεσμάτων. Θα προσεγγιστούν οι παράγοντες του εργασιακού άγχους και της αποστράγγισης των εκπαιδευτικών από τα ψυχικά τους αποθέματα, καθώς και οι πρακτικές υποστήριξης και ενδυνάμωσης του ψυχισμού τους. Εκτός από τη θεωρητική θεμελίωση του θέματος από έγκριτους πανεπιστημιακούς θα εκτεθούν τα ευρήματα επίκαιρης έρευνας της ΠΔΕ Αττικής. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώθηκε προαιρετικά και ανώνυμα, από εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Με το βλέμμα στραμμένο στη νέα «κανονικότητα» μετά την πανδημία, σας καλούμε να σκεφτούμε και να αναζητήσουμε τρόπους για την κατάκτηση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας των εκπαιδευτικών.

Υπό αυτό το πρίσμα, έχουμε δημιουργήσει **ηλεκτρονική φόρμα εγγραφής και υποβολής ερωτημάτων**, στην οποία μπορείτε: α) να πραγματοποιήσετε την εγγραφή σας μέχρι την **Πέμπτη 1^η Δεκεμβρίου 2022 και ώρα 18:00** και β) να υποβάλετε σχετικά ερωτήματα προς τους εισηγητές μέχρι την **Τρίτη 29 Νοεμβρίου 2022 και ώρα 22:00** επιλέγοντας τον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://forms.gle/D1gVVr6x3yPxSayJ9>

Τα ερωτήματα θα απαντηθούν από τους προσκεκλημένους ομιλητές.

Οι εγγεγραμμένοι εκπαιδευτικοί και τα στελέχη εκπαίδευσης που επιθυμούν **βεβαίωση παρακολούθησης**¹ θα πρέπει να επιβεβαιώσουν την παρουσία τους κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης στη φόρμα επιβεβαίωσης παρακολούθησης:

<https://forms.gle/LYwvbaiNVbVmMAjUA>

¹ Σας ενημερώνουμε ότι η βεβαίωση δεν αποστέλλεται στο email του ενδιαφερομένου, αλλά **ανακτάται** από την ειδική εφαρμογή στη σελίδα της ΠΔΕ Αττικής στον σύνδεσμο: <https://pdeattikis.gr/vevaioseis/index.php> και θα είναι διαθέσιμη **λίγες ημέρες** μετά την εκδήλωση.

χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) της εγγραφής τους. Η φόρμα αυτή θα ενεργοποιηθεί κατά τη διάρκεια της επιμορφωτικής εκδήλωσης.

Η επιμορφωτική εκδήλωση θα προβάλλεται απευθείας, σε ζωντανή μετάδοση (live-streaming) από το YouTube. Για να την παρακολουθήσετε δεν έχετε παρά να επιλέξετε το κανάλι της ΠΔΕ Αττικής στο YouTube :

https://www.youtube.com/c/ΠΔΕ_ΑΤΤΙΚΗΣ

Η συμμετοχή στο διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο είναι προαιρετική.

Συνημμένα : Το πρόγραμμα, οι περιλήψεις των εισηγήσεων και η αφίσα της επιμορφωτικής εκδήλωσης.

Πέμπτη 01.12.2022 (18:00-21:00)

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ ΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

<p>Γεώργιος Κόσυβας Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής</p>	<p>Καλωσόρισμα</p> <p>Χαιρετισμοί</p>
<p>Ευαγγελία Δεμερούτη Professor of Organizational Behavior and Human Decision Processes, Eindhoven University of Technology</p>	<p>Επαγγελματική εξουθένωση: Η ανισορροπία των εργασιακών απαιτήσεων και των εργασιακών πόρων</p>
<p>Δημήτριος Ζμπάνιος Αναπληρωτής Καθηγητής, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση και Σχολικά Προγράμματα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο</p> <p>Ελισάβετ Τσαγκρασούλη Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης</p>	<p>Επαγγελματική εξουθένωση και ψυχική ανθεκτικότητα εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε χαλεπούς καιρούς πανδημίας</p>
<p>Αδριανός Μουταβελής Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης 4^ο ΠΕΚΕΣ Αττικής</p>	<p>Η έρευνα της ΠΔΕ Αττικής για την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών: Θεωρητικό πλαίσιο, σχεδιασμός και υλοποίηση</p>
<p>Σπύρος Φερεντίνος Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Μαθηματικών</p>	<p>Παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας για την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών</p>
<p>Κων/νος Αποστολόπουλος Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικών Επιστημών, 1ο ΠΕΚΕΣ Αττικής</p>	<p>Παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας για τους φορείς υποστήριξης των εκπαιδευτικών</p>
<p>Γεώργιος Κόσυβας Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής</p>	<p>Συζήτηση των ερευνητικών ευρημάτων και συμπεράσματα</p>
<p>Ερωτήσεις -Συζήτηση</p>	

Εισήγηση: «Επαγγελματική εξουθένωση: Η ανισορροπία των εργασιακών απαιτήσεων και των εργασιακών πόρων».

Ευαγγελία Δεμερούτη, Professor of Organizational Behavior and Human Decision Processes, Eindhoven University of Technology.

Η Επαγγελματική εξουθένωση είναι ένα σύνδρομο που σχετίζεται με την εργασία και χαρακτηρίζεται από την εξάντληση (ακραία μορφή κόπωσης) και την αποπροσωποποίηση από το αντικείμενο της εργασίας (ή κυνισμός). Δυστυχώς, οι δάσκαλοι έχουν βρεθεί να βιώνουν υψηλά επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης. Η παρουσίαση θα επικεντρωθεί στους παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος που προκαλούν επαγγελματική εξουθένωση: τις εργασιακές απαιτήσεις, τους εργασιακούς πόρους καθώς και τις στρατηγικές, που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εργαζόμενοι, για να βελτιώσουν αυτούς τους παράγοντες (job crafting, μέσω του οποίου ισορροπούν τις απαιτήσεις της εργασίας τους με τους εργασιακούς πόρους που διαθέτουν από τη μια και τις ατομικές ικανότητες και ανάγκες τους από την άλλη).

Εισήγηση: «Επαγγελματική εξουθένωση και ψυχική ανθεκτικότητα εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε χαλεπούς καιρούς πανδημίας».

Δημήτριος Ζμπάινος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση και Σχολικά Προγράμματα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Ελισάβετ Τσαγκρασούλη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, αιφνίδια και για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2020 για προληπτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, αναγκάστηκαν να απομακρυνθούν από τη φυσική τάξη και τα μαθήματα να διεξαχθούν μέσω της τηλεκπαίδευσης. Σε αυτό το πλαίσιο, διαμορφώθηκαν τα ερωτήματά μας, που διερεύνησαν τα επίπεδα της Επαγγελματικής Εξουθένωσης και της Ψυχικής Ανθεκτικότητας των εκπαιδευτικών σε τρία χρονικά σημεία: Την προπανδημική περίοδο, την καθαυτή φάση της διεξαγωγής της τηλεκπαίδευσης και την κατοπινή της τηλεκπαίδευσης περίοδο με την επιστροφή στη δια ζώσης επαναλειτουργία των σχολείων με αυξημένα υγειονομικά πρωτόκολλα. Τα ερευνητικά αποτελέσματα επιβεβαιώνουν την αρχική υπόθεση πως η τηλεκπαίδευση συνιστά αιτία επαγγελματικής εξουθένωσης και παράγοντα κινδύνου για την ψυχική ανθεκτικότητα των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Εισήγηση: «Η έρευνα της ΠΔΕ Αττικής για την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών: Θεωρητικό πλαίσιο, σχεδιασμός και υλοποίηση».

Αδριανός Μουταβελής, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης, 4ο ΠΕΚΕΣ Αττικής.

Η έρευνα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Αττικής εξελίχθηκε το φθινόπωρο του παρόντος έτους 2022. Συμμετέχοντες ήταν 2391 μέλη του προσωπικού, που υπηρετεί σε διαφορετικές σχολικές δομές της ΠΔΕ Αττικής. Εστίασε στην επαγγελματική εξουθένωση, καθώς και στην υποστήριξη που δηλώνουν ότι λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί, ζητήματα, που θα αναδειχθούν στην παρούσα συνάντηση. Επιπλέον, η διαχείριση των κρίσεων, που βιώνει το σχολείο στην καθημερινότητά του, είναι ανάγκη να στηρίζεται στους φορείς και ανθρώπους που βρίσκονται συναισθηματικά και γεωγραφικά, εγγύτερα. Έτσι, κατά σειρά, τα οικογενειακά πρόσωπα, οι συνάδελφοι, ο/η Διευθυντής/Διευθύντρια και κατόπιν οι εκτός σχολείου φορείς υποστήριξης, όπως τα ΠΕΚΕΣ, ΚΕΔΑΣΥ, οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και οι συνδικαλιστικοί θεσμοί, αναμένεται να μπορούν να προσφέρουν τη δυνατόν αμεσότερη και πιο αποτελεσματική υποστήριξη στον εκπαιδευτικό που βάλλεται.

Εισήγηση: «Παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας για την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών».

Σπύρος Φερεντίνος, Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Μαθηματικών.

Πραγματοποιήθηκε έρευνα σε 2391 εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που υπηρετούν στην Περιφέρεια Αττικής, με σκοπό να εντοπισθούν (στην περίπτωση που υπάρχουν) τα επίπεδα της επαγγελματικής εξουθένωσης τους. Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκε η Κλίμακα επαγγελματικής εξουθένωσης των Maslach και Jackson (1986), η οποία διαιρείται σε 3 υποκλίμακες (παράγοντες) που αντιπροσωπεύουν τις 3 διαστάσεις της επαγγελματικής εξουθένωσης. Η 1η υποκλίμακα εκφράζει τη συναισθηματική εξάντληση, η 2η υποκλίμακα εκφράζει την αποπροσωποποίηση και η 3η υποκλίμακα εκφράζει τα προσωπικά επιτεύγματα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας το επίπεδο επαγγελματικής εξουθένωσης που αφορά τη Συναισθηματική εξάντληση χαρακτηρίζεται ως μέτριο, την Αποπροσωποποίηση ως υψηλό και τα Προσωπικά επιτεύγματα ως υψηλό.

Εισήγηση: «Παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας για τους φορείς υποστήριξης των εκπαιδευτικών».

Κων/νος Αποστολόπουλος, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικών Επιστημών, 1ο ΠΕΚΕΣ Αττικής.

Στο πλαίσιο της έρευνας για την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών εξετάστηκε και ο ρόλος που, ενδεχομένως, παίζουν τα πρόσωπα και σχέσεις στο σχολικό περιβάλλον, το θεσμικό πλαίσιο και η μέριμνα της πολιτείας, ορισμένες δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου και το προσωπικό περιβάλλον του/της εκπαιδευτικού σε σχέση με τις τρεις διαστάσεις της επαγγελματικής εξουθένωσης. Τα πρώτα ευρήματα δείχνουν ότι όσο αυξάνεται η υποστήριξη του Δ/ντή στο έργο του εκπαιδευτικού, η επικοινωνία και οι ανθρώπινες σχέσεις με τους συναδέλφους στο σχολείο και το κοινωνικό κύρος του εκπαιδευτικού επαγγέλματος στην Ελλάδα, τόσο ελαττώνονται η συναισθηματική εξάντληση και η αποπροσωποποίηση και αυξάνονται τα προσωπικά επιτεύγματα. Αντίθετα, όσο πραγματοποιούνται από την Πολιτεία συχνές αλλαγές στα Προγράμματα Σπουδών, στις διδακτικές οδηγίες και στις μεθόδους αξιολόγησης των μαθητών/μαθητριών, τόσο αυξάνονται η συναισθηματική εξάντληση και η αποπροσωποποίηση και ελαττώνονται τα προσωπικά επιτεύγματα.

Εισήγηση: «Συζήτηση των ερευνητικών ευρημάτων και συμπεράσματα».

Γεώργιος Κόσσυβας, Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής.

Στην παρούσα έρευνα αποτιμώνται τα επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι κατά το διδακτικό έτος 2022-23 υπηρετούν στην περιοχή ευθύνης της ΠΔΕ Αττικής. Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι η επαγγελματική εξουθένωση που βιώνουν οι εκπαιδευτικοί στις τρεις διαστάσεις της χαρακτηρίζεται: α) μέτρια στη «Συναισθηματική Εξάντληση» β) υψηλή στην «Αποπροσωποποίηση» και γ) υψηλή στα «Προσωπικά Επιτεύγματα» (χαμηλά προσωπικά επιτεύγματα). Τα αυξημένα επίπεδα εργασιακής εξουθένωσης των εκπαιδευτικών συναρτώνται μεταξύ άλλων με τη λυσιτελή διαχείριση της πολυπολιτισμικής σύνθεσης των τάξεων, την οικονομική κρίση και την πανδημία. Συνδέονται με το κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο της έρευνας. Τέλος, στους παράγοντες ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών προεξάρχουν οι συνάδελφοι και πρόσωπα του στενού συγγενικού περιβάλλοντος και ακολουθούν οι δομές υποστήριξης. Σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή προγραμμάτων υποστήριξης των εκπαιδευτικών είναι επιβεβλημένη.